

Toetsingscommissie Hoge Transacties
Kenmerk: CHT 24/001

De Toetsingscommissie Hoge Transacties heeft kennisgenomen van het voornemen van de hoofdofficier van justitie van het Functioneel Parket een transactie aan te bieden aan;

verdachte rechtspersoon naar het recht van de staat Delaware, Verenigde Staten van Amerika, VoIP Guardian Partners I LLC (hierna: VG).¹

De commissie heeft de voorgenomen transactie getoetst tijdens een hoorzitting op 11 januari 2024. De commissie werd vertegenwoordigd door de voorzitter [REDACTED] en door de leden [REDACTED] en [REDACTED] bijgestaan door de secretaris [REDACTED]

De stukken met betrekking tot de voorgenomen transactie, waaronder een feitenrelaas, de toepasselijke strafbepalingen, de conclusie van de hoofdadvocaat-generaal, een conceptpersbericht en de redenen om aan de verdachte een transactie aan te bieden zijn door de commissie ontvangen op 8 november 2023.

De commissie heeft de vertegenwoordigers van het Functioneel Parket op 11 december 2023 verzocht om aanvullende informatie/een nadere toelichting op de navolgende punten: bewijsbaarheid van de verweten gedragingen, samenstelling van de BTW vordering, de aangifte door [REDACTED] de door het Functioneel Parket in het ambtsbericht genoemde ondernemingen A en B, de schade door deelname van VG aan andere carrousels, de afstemming van het Functioneel Parket met buitenlandse autoriteiten, de omvang van het vermogen van de failliete boedel van VG, en de mogelijke betwisting van het door het Openbaar Ministerie gelegde beslag op een vordering van VG.

Op 20 december 2023 zijn door [REDACTED] behandelend officier van justitie van het Functioneel Parket, de verzochte stukken en de nadere toelichting aan de commissie en de raadsman van VG verstrekt.

De commissie heeft ter zitting de volgende personen gehoord:

¹ Op 11 maart 2019 heeft VG een 'Chapter 7' verzoek tot haar eigen faillissement ingediend (*filed for bankruptcy*) bij de *United States Bankruptcy Court* van het Central District of California, waarbij de activa van VG worden geliquideerd en verdeeld onder haar schuldeisers. Als gevolg van het Chapter 7-verzoek is VG niet langer een operationele onderneming en zijn haar bestuurders, managers en agenten niet langer verbonden aan de failliete boedel van VG. In plaats daarvan is een curator (Trustee), [REDACTED] aangesteld door de *United States Department of Justice* om op te treden namens de failliete boedel. De voornaamste taak van de Trustee is het vereffenen van de boedel en het verdelen van de opbrengsten onder de schuldeisers, met inbegrip van derdeninvesteers die door het handelen van VG zijn benadeeld.

- de vertegenwoordigers van de hoofdofficier van justitie van het Functioneel Parket, te weten: rechercheofficier van justitie [REDACTED] en de behandelend officier van justitie [REDACTED] beiden werkzaam bij het Functioneel Parket
- de vertegenwoordigers van de Trustee van de failliete verdachte, te weten: de Amerikaanse advocaat van de Trustee, [REDACTED] en de Nederlandse advocaten, [REDACTED]

Als toehoorders waren aanwezig:

- [REDACTED] parketsecretaris van het Functioneel Parket
- [REDACTED] teamleider FIOD (na hem bijzondere toegang te hebben verleend).

De voorgenomen transactie heeft betrekking op de volgende verdenkingen:

1. Medeplegen van het opzettelijk doen van geen of onjuiste belastingaangifte in de periode van 29 november 2016 tot en met 18 juli 2017 in Nederland, Engeland, de Verenigde Arabische Emiraten en de Verenigde Staten van Amerika, strafbaar gesteld in artikel 69 lid 1 en 2 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (meermalen gepleegd);
2. Medeplegen van valsheid in geschrifte in de periode van 28 februari 2016 tot heden, althans 2016, 2017 en 2018 in Nederland, Engeland, de Verenigde Arabische Emiraten en de Verenigde Staten van Amerika, strafbaar gesteld in artikel 225 lid 1 van het Wetboek van Strafrecht (meermalen gepleegd).
3. Deelname aan een criminele organisatie in de periode 9 oktober 2015 tot en met 31 juli 2017 in Nederland, Engeland, de Verenigde Arabische Emiraten en de Verenigde Staten van Amerika, strafbaar gesteld in artikel 140 Wetboek van Strafrecht.

welke strafbare feiten kunnen worden bestraft met (onder meer) een gevangenisstraf van ten hoogste zes jaar. Derhalve blijft het Openbaar Ministerie binnen de wettelijke grens om een hoge transactie te kunnen aanbieden.

De voorgenomen transactie houdt in dat de verdachte aan de Staat een geldsom ter hoogte van € 7.705.853,95 (artikel 74, tweede lid, sub a Wetboek van Strafrecht) zodat de voorgenomen transactie is aan te merken als een hoge transactie, zoals bedoeld in de Aanwijzing hoge transacties (2020A005).

Gezien de complexiteit en de omvang van de feiten, wordt voor het feitenrelaas verwezen naar het feitenrelaas Havana. In dit advies wordt volstaan met het navolgende.

VG heeft als financieringsmaatschappij deel uitgemaakt van een criminele organisatie die het oogmerk had belastingfraude te plegen door het fingeren van telefoonverkeer (VoIP-verkeer) en het opmaken/gebruiken van valse facturen, het medeplegen van valsheid in geschrifte met valse facturen en het medeplegen van het doen van onjuiste belastingaangifte. Het kunstmatige VoIP-verkeer had tot doel dat er tussen partijen

gefactureerd kon worden en dat daarbij de gefactureerde BTW uiteindelijk niet zou worden afgedragen aan de Nederlandse belastingdienst. Er was sprake van een carrouselfraude waarbij de (criminele) organisatie gebruik maakte van een bonafide partij die nieuw BTW geld in de structuur bracht, welk BTW geld de organisatie direct bij de eerste stap "stal". VG verstreekte in deze constructie als factoraar werkkapitaal financieringen voor de inkoop van VoIP-doorgeleidingsdiensten aan de ondernemingen.

Het totale belastingnadeel in de BTW-carrousel waar VG bij betrokken was, is vastgesteld op € 7.705.853,95. De btw vordering is opgesteld uit drie posten:

1. Facturen van [REDACTED] aan [REDACTED] Het totaalbedrag van deze facturen bedraagt € 36.991.298,06. De btw die op deze facturen in rekening is gebracht bedraagt € 6.419.898,45.
2. Facturen van [REDACTED] aan [REDACTED] waarmee ten onrechte een btw-aftrek werd gecreëerd. Het totaalbedrag van deze facturen bedraagt € 4.031.098,51. De btw die op deze facturen in rekening is gebracht bedraagt € 699.612,14.
3. Facturen van [REDACTED] aan [REDACTED] Het totaalbedrag van deze facturen bedraagt € 3.656.667,04. De btw die op deze facturen in rekening is gebracht bedraagt € 586.343,36.

Het Openbaar Ministerie heeft beslag gelegd op een vordering van VG op [REDACTED] van USD 18.131.774,73 exclusief btw. Met dit bedrag kan de voorgenomen transactie na opheffing van het beslag direct worden verrekend.

De commissie is op basis van de aangeleverde stukken en mede in aanmerking genomen hetgeen tijdens de hoorzitting naar voren is gebracht van oordeel dat het Openbaar Ministerie heeft kunnen oordelen dat de geconstateerde en (nogmaals ter zitting door de advocaat van de Trustee) erkende gedragingen bewijsbaar en strafbaar zijn. Volgens de advocaat van de Trustee heeft de feitelijk leidinggever [REDACTED] na kennisneming van de resultaten van het Fiod onderzoek ingezien dat VG frauduleus handelde (maar dat hij dat voordien niet heeft geweten).

De hoogte van de voorgenomen transactie is vooraf en ter hoorzitting door het Openbaar Ministerie als volgt toegelicht. Bij het bepalen van de boete heeft het Openbaar Ministerie gezocht naar een evenwicht tussen compensatie van de Nederlandse belastingdienst (de Nederlandse belastingbetaler) en de Amerikaanse particulieren die te goeder trouw hebben geïnvesteerd in VG. Er is gekozen voor een transactiebedrag ter hoogte van het totale Nederlandse belastingnadeel, omdat het belang van de Nederlandse samenleving daarmee voldoende wordt gediend. Hierdoor blijft er een restbedrag over in de boedel voor de bonafide beleggers en schuldeisers die zich in het faillissement van VG hebben gemeld. Bij de bepaling van de hoogte van de te betalen geldsom heeft ook het feit dat het gaat om een failliete rechtspersoon een rol gespeeld. Het Openbaar Ministerie heeft het met het oog hierop niet zinvol geacht om in het kader van vergelding een hoger

transactiebedrag te bepalen. Dit zou immers direct ten koste gaan van de eerder genoemde bonafide investeerders aan wie dan minder kan worden uitgekeerd. Zij zouden dan extra hard getroffen worden. De commissie kan zich in deze beweegredenen van het Openbaar Ministerie vinden. Met de voorgenomen transactie worden de belangen van benadeelden op evenwichtige wijze meegewogen.

De commissie stelt vast dat de Amerikaanse rechtbank die verantwoordelijk is voor de afwikkeling van de boedel, is geïnformeerd over de voorgenomen transactie en hier welwillend tegenover staat. Door de Nederlandse raadsman en de Amerikaanse advocaat van de Trustee is aangevoerd dat er van kan worden uitgegaan dat de transactie door de Amerikaanse rechtbank zal worden goedgekeurd. Dit is echter pas mogelijk wanneer er in Nederland formeel is ingestemd met de voorgenomen transactie. Daarna zal de procedure tot goedkeuring in de Verenigde Staten vermoedelijk zo'n 28 dagen duren.

Er heeft afstemming plaatsgevonden met buitenlandse autoriteiten, waaronder die van de Verenigde Staten en van Duitsland, over de voorgenomen transactie. Er zijn geen Amerikaanse belangen waar het Nederlandse Openbaar Ministerie rekening mee moet houden. De Duitse autoriteiten hebben aangegeven geen bezwaar te hebben tegen de voorgenomen transactie. Het Openbaar Ministerie meldde ter hoorzitting dat er een onderzoek loopt bij het Europese Openbaar Ministerie en dat er door het Functioneel Parket uitvoering wordt gegeven aan een Europees onderzoeksbevel. De contacten in dat kader zijn goed.

Bij het vaststellen van de hoogte van de voorgenomen transactie is, indachtig het bepaalde in artikel 24 Wetboek van Strafrecht, rekening gehouden met de draagkracht van de verdachte.

Ter hoorzitting is stilgestaan bij de afdoeningsbeslissingen ten aanzien van de betrokken natuurlijke personen, gelet op het uitgangspunt uit de Aanwijzing hoge transacties (2020A005) dat natuurlijke personen/feitelijk leidinggevers zo mogelijk (ook) worden vervolgd. Het Openbaar Ministerie heeft toegelicht dat de belangrijkste (Nederlandse) verdachten (onder meer de feitelijk leidinggevendenden) die onderdeel uitmaakten van de BTW carrouselfraude inmiddels zijn gedagvaard. Ter hoorzitting wordt aangegeven dat die zaak zich in de regiefase bevindt. Tevens wordt gemeld dat de "katvangers" een OM-strafbeschikking hebben ontvangen. De commissie constateert dat vervolging van natuurlijke personen daarmee plaatsvindt.

De commissie stelt vast dat de verdachte, vertegenwoordigd door de Trustee, volledig en actief meewerkt aan het strafrechtelijk onderzoek.

Het transactieaanbod is geheel vrijwillig door verdachte geaccepteerd zonder dat druk op aanvaarding is uitgeoefend.

Door de transactie wordt aan de Trustee, de benadeelde partijen en de samenleving op korte termijn klaarheid gegeven waardoor deze afdoeningswijze aan effectiviteit wint, terwijl gegeven de bijzonderheid van de nationaliteit en het faillissement van de verdachte de gang naar de rechter minder voor de hand zou liggen.

Persbericht

De commissie heeft kennisgenomen van het concept persbericht. Hoewel het feitenrelaas summier is, is de commissie van oordeel dat met de publicatie van dit persbericht in samenhang met het daarin vermelde feitenrelaas tegemoet wordt gekomen aan de noodzaak tot publieke verantwoording over de behandeling en afdoening van de zaak. Het persbericht compenseert het uitblijven van publiciteit naar aanleiding van een openbare behandeling ter terechtzitting en een in het openbaar uitgesproken rechterlijke uitspraak in het onderhavige geval afdoende. Verwacht mag worden dat van het persbericht een generaal preventieve werking zal uitgaan.

De commissie geeft als suggestie mee om in het persbericht nadrukkelijker te benoemen dat in de alinea over 'Het onderzoek' de buitenlandse financieringsmaatschappij VG (de verdachte) wordt bedoeld.

Advies

Gelet op alle omstandigheden van het geval en met inachtneming van de uitgangspunten in de Aanwijzing hoge transacties is de commissie van oordeel dat het Openbaar Ministerie in redelijkheid tot het aanbieden van de voorgenomen transactie zal kunnen overgaan.

Rotterdam, 29 januari 2024,

██████████
voorzitter van de Toetsingscommissie Hoge Transacties

namens deze,

██████████
secretaris van de Toetsingscommissie Hoge Transacties